ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΕΦ. Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου 53 Τηλ. 3-01 καὶ 21. Ἐν Πειραιεῖ: Ἐφημ. «Σφαῖρα» τηλ. 36. Ἐν Θεσ)νίκῃ: ὁδ. Πλάτωνος (διασ. Ἐγνατίας). Ἐν Πάτραις: Κορίνθου 98α τηλ. 1-98. Τυπογραφεῖα: Στοὰ Πεσμαζόγλου
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: "ΠΡΩΙΑΝ„

ΕΞΑΣΕΛΙΔΟΣ

Η ΠΡΩΪΑ

ΑΘΗΝΑΙ. ΕΤΟΣ Ε'. ΑΡ. 1437

ΔΕΥΤΕΡΑ
16
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1929
Ἀνατ. ἡλ. 7 ὥ. 37 λ. Δύσις ἡλίου 5 ὥ. 5 λ.
ΑΓΓΑΙΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ

Ο ΚΑΙΡΟΣ
Θερμ. μεγ. 11.6, ἐλαχ. 8.8. Μέση ὑγρασία μετρία. Ἄνεμοι: μέτριοι ἕως ἰσχυροί. Θάλασσα: Αἰγαῖον, Κρητικὸν τρικυμιώδης.
ΒΑΡΟΜΕΤΡΟΝ. 763.8

ΚΕΡΑΥΝΟΣ ΕΝ ΑΙΘΡΙΑ

Γράφοντες χθὲς περὶ τῆς προεδρικῆς ἐκλογῆς καὶ τῆς ἐπιγνώσεως εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, παρετηρήσαμεν ὅτι τὸ διπλοῦν τοῦτο γεγονὸς μᾶς ἔκαμνε πολὺ περισσότερον αἰσιοδόξους διὰ τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα «ἐὰν ἀνωμαλίαι τινὲς τῆς ἐδοσυγκρασίας τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ δὲν ἐγέννων ἐν ἡμῖν σκεπτικισμόν τινα. Ηόσον δὲ ὁ σκεπτικισμὸς αὐτὸς εἶνε δικαιολογημένος ἀπέδειξεν ἡ γνωστὴ πρότασις τοῦ κ. Τσαλδάρη πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον περὶ δημοψηφίσματος πολιτειακοῦ, ἡ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας ἔκβασις τοῦ ὁποίου θὰ συνετέλει ὥστε γ' ἀρθοῦν αἱ ἀπὸ πέντε τοῦ ἰσχύοντος πολιτεύματος ἐπιφυλάξεις τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος!

Ὁ κ. Βενιζέλος δὲν εἶναι βέβαια ὁ πρῶτος τυχὼν πολιτικός, ἀλλ' ἡ περὶ πολιτειακοῦ δημοψηφίσματος πρότασίς του δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος, καὶ δὴ πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐθνικῆς περισυλλογῆς καὶ ἐργασίας πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν καταστροφῶν ταχύποδας προεκάλεσαν αἱ πολεμικαὶ καὶ πολιτικαὶ περιπέτειαι. Μετὰ δὲ τὴν ὁμαλῶς διεξαχθεῖσαν ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Κουντουριώτη διὰ τοῦ κ. Ζαΐμη καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Λαϊκῶν εἰς τὴν Βουλήν, ἡ ἐν λόγῳ πρότασις περὶ πολιτειακοῦ δημοψηφίσματος, τὸ ὁποῖον συνεπάγεται ἀγῶνας, παρελθοντολογίας, προκλήσεις καὶ ἀνταπροκλήσεις, ὁμοιάζει μὲ κεραυνὸν ἐνσκήπτοντα ἀπὸ αἰθρίου οὐρανοῦ. Καὶ αὐτὸ μὲν εἶναι ἡ σοβαρὰ ὄψις τοῦ ζητήματος. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ εὐθυμος. Φυσικὸν δὲ εἶναι νὰ προκαλῇ θυμηδίαν τινὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος ἐπρότεινε δημοψήφισμα διὰ τὴν δημοκρατίαν, ἀφοῦ προηγουμένως εἶχε προτείνει ἀνάλογον μέτρον πρὸς τερματισμὸν τῆς χρονιζούσης φοιτητικῆς ἀπεργίας...Χωρὶς νὰ ὑποτεθῇ, (δεύτε θὰ ἦτο ἄδικον), ὅτι θέτομεν ζήτημα πολιτεύματος, καὶ ὅτι μετερχόμεθα εἰδός τι δημοκοπίας προσιδιάζον εἰς ὄργανα τοῦ κιτρίνου Τύπου, ὁποβάλλομεν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον ἓν ἐρώτημα, καὶ τὸν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ: Τί πρόκειται γ' ἀποδειχθῇ μὲ τὸ μέλλον νὰ διεξαχθῇ δημοψήφισμα: "Οτι ἡ πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ εἶναι δημοκρατικὴς Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι κατὰ τεκμήριον τοὐλάχιστον ἀκριβές, ἐφ' ὅσον τόσον αἱ ἐκλογαὶ ἐπὶ Κονδύλη ὅσον αἱ ἐκλογαὶ ἐπὶ Βενιζέλου ἔφεραν πλειοψηφοῦντα τὰ δημοκρατικὰ κόμματα."Οταν δὲ οὐδεὶς ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ πολιτειακὸν φρόνημα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἠλλοιώθη, ὅταν ὅλα τὰ κόμματα συνεργάζωνται ἠδη ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ, ὅταν ἡ Κοινὴ Γνώμη δὲν ζητῇ τὸ δημοψήφισμα, θὰ ἦτο ἐντελῶς ἀδικαιολόγητος ἡ προσφυγὴ εἰς αὐτό. Τὸ ὅτι τὸ Λαϊκὸν κόμμα προτιμᾷ τὴν ἀβασιλεύτου τὴν βασιλευομένην δημοκρατίαν, ἢ τὸ ὅτι ἄλλα κόμματα μικροτέρας ἰσχύος προτιμοῦν ἀπὸ τὴν Γαλλικοῦ τύπου δημοκρατίαν τὴν Ἀμερικανικοῦ τύπου τοιαύτην, τὸ ὅτι ὁ κ. Παπαναστασίου εἶναι ἱκανῶς ἀριστερὸς, ὑπάρχουν δὲ καὶ οἱ φρονοῦντες ὅτι πρέπει ν' ἀριστερίσωμεν περισσότερον τοῦ κ. Παπαναστασίου, νὰ καθιδρύσωμεν τὴν οἰκονομικὴν δημοκρατίαν ἢ ἀκόμη τὴν Σοβιετικήν, δὲν εἶναι ἀποχρῶν λόγος ὅπως διεξαχθῇ δημοψήφισμα. Εἶναι ἄλλως τε γνωστὸν ὅτι αἱ ἰδεολογικαὶ προτιμήσεις παραμένουν ἀναλοίωτοι καὶ μετὰ τὰ δημοψηφίσματα, αἱ ἀλλεπάλληλοι δὲ ἐπικράτήσεις τῶν δημοκρατικῶν κομμάτων δὲν κατώρθωσαν νὰ μεταβάλουν τὴν ἰδεολογίαν τῶν Λαϊκῶν, ὅπως ἡ ἐπικράτησις τῶν Κωνσταντινικῶν κατὰ τὸ **1920** δὲν ἔκαμε τὸν κ. Βενιζέλον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς ἰδέας του. Κόμματα βασιλόφρονα ἢ κόμματα ἀριστερὰ ὑπάρχουν καὶ εἰς ἄλλα κοινοβούλια. Πολιτειακὰ δημως δημοψηφίσματα διεξάγονται σπανιώτατα καθ' ὅσον γνωρίζομεν—ἢ κατόπιν ἐπαναστάσεων ἢ πρὸς πρόληψιν τοιούτων: "Οταν ὑπάρχῃ εἷς ἕνα λαὸν τὸ αἴσθημα ὅτι τὸ πολίτευμα νοσεῖ, καὶ τὸ αἴσθημα τοῦτο διαπιστώνῃ μία κυβέρνησις, ἡ προσφυγὴ εἰς ἓν δημοψήφισμα διευκολύνει τὴν εἰρηνικὴν διεξαγωγὴν μιᾶς μεταβολῆς, ἡ ὁποία ἀναποτρέπτως θὰ ἐπήρχετο δι' ἐπαναστάσεως. Ἀλλ' ἂν δὲν ἀπατώμεθα τοιαύτη περίπτωσις δὲν ἀντιμετωπίζεται, οὐδὲ κ. Βενιζέλος δύναται νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ τέλους εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἀνακαινιστικοῦ προγράμματος, μὲ τὸ ὁποῖον ἡ Ἑλληνικὴ χέρσος θὰ μεταβληθῇ εἰς Ἐδέμ, καὶ ἡ Ἑλλὰς θὰ γένῃ ἀγνώριστος. Ἐγκαταλείπων τὴν ἰδέαν τοῦ δημοψηφίσματος καὶ πᾶσαν ἰδέαν συνεπαγομένην προσωρινὰς ἢ διαρκεῖς ἀναστατώσεις.

Ἡ χώρα ἔχει ἀνάγκην γαλήνης, ἔχει ἀνάγκην περισυλλογῆς καὶ ἐργασίας, ὡς ἀνωτέρω εἴπαμεν. Καὶ ἐφ' ὅσον αἱ ἰδεολογικαὶ ἐπιφυλάξεις τοῦ κ. Τσαλδάρη εἶναι, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὐλάχιστον, καθαρῶς Ἀκαδημαϊκαί, ἐφ' ὅσον οἱ βασιλόφρονες δὲν ἀμφισβητοῦν τὴν πλειοψηφίαν τῶν δημοκρατικῶν κομμάτων, οὐδὲ δίδουν τὴν παραμικρὰν ὑπόνοιαν ὅτι ζητοῦν, ἄκοντος τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, νὰ μεταρρυθμίσουν τὸ πολίτευμα, ἡ πρότασις τοῦ κ. Βενιζέλου εἶναι ἀπολύτως ἀδικαιολόγητος καὶ ἀπολύτως ἄκαιρος. ἐὰν θέλετε μάλιστα ἀντιπολιτευτικὴ καὶ σόλωσις καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς πλευράς.

Ἂς ἡσυχάσῃ ἐπὶ τέλους ὁ κ. Βενιζέλος—διὰ νὰ ἡσυχάσωμεν.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η ΥΠΟ ΙΔΡΥΣΙΝ ΚΡΑΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΑΓΚΥΡΑ, Δεκέμβριος. — Προσεκλήθην νὰ παραστῶ εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ στεγασθῇ προσεχῶς καὶ ἡ μέλλουσα νὰ ἱδρυθῇ Κρατικὴ Τράπεζα.

Εἶνε κτίριον εὐρύχωρον καὶ θαυμάσιον, κατασκευασθὲν ἀπὸ τὸν Ἰταλὸν ἀρχιτέκτονα Μοντέζζοι καὶ ὅμοιον τοῦ ὁποίου ἀσφαλῶς θὰ ὑπάρχει εἰς τὴν Ἔγγυς Ἀνατολήν. Τὰ διαμερίσματα τοῦ θησαυροφυλακίου καὶ τὰ μεγάλα χρηματοκιβώτια ἐτοποθετήθησαν ἀπὸ Γάλλικὸν οἶκον, κατόπιν διαγωνισμοῦ, τὸ δὲ θησαυροφυλάκιον εἶναι ἡ τελευταία λέξις τοῦ εἴδους αὐτοῦ.

Τὴν ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων εἶχον ἀφεθῇ ὀρθάνοικτοι αἱ θύραι τῶν διαμερισμάτων τοῦ θησαυροφυλακίου, ἰδίως δὲ τοῦ κεντρικοῦ διαμερίσματος, ὅπου εὑρίσκετο τὸ μεταλλικὸν ἀπόθεμα τῆς ὑπὸ ἵδρυσιν Κρατικῆς Τραπέζης. Χονδρὰ κιγκλιδώματα ἐκράτουν τοὺς ἐπισκέπτας εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τὰ χρηματοκιβώτια, ἀλλ' αἱ θύραι των ἦσαν ἀνοικταὶ καὶ ἐφαίνοντο μέσα εἰς αὐτὰ αἱ σιῆλαι τῶν χρυσῶν λιρῶν Τουρκίας καὶ ράβδων καὶ ὄγκων χρυσοῦ, ὕψους εἰκοσι ἑκατοστῶν καὶ πάχους δέκα. Καὶ οἱ καθοδηγοῦντες τοὺς ἐπισκέπτας εἰδικοὶ ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης ἐξήγουν ὅτι ὑπάρχει ἤδη χρυσὸς εἰς μεταλλον ἀξίας 1.500.000 χρυσῶν λιρῶν Τουρκικῶν. Καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀποτελεῖ, ὡς ἐλέχθη ἤδη, τὸ πρῶτον εἰς μεταλλικὸν ἀπόθεμα τῆς μελλούσης Κρατικῆς Τραπέζης.

Καὶ τὴν συνομιλίαν μου μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ἔχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ θίξω καὶ τὸ ζήτημα τῆς κρατικῆς Τραπέζης. Ἰδοὺ δὲ τί ἐπὶ τούτου ἐδήλωσεν ὁ Τεβφὶκ Ρουσδὴ βέης:

«Ἡ Κρατικὴ Τράπεζα θὰ ἔχῃ τὴν ἐδράν της, ὅπως ἀνεκοινώθη ἤδη, εἰς τὸ αὐτὸ κτίριον ὅπου ἐδρεύει καὶ ἡ Ἀγροτική. Τὸ νομοσχέδιον τῆς ἱδρύσεως τῆς Κρατικῆς Τραπέζης θὰ ψηφισθῇ, τὸ ἀργότερον, κατὰ τὰ τέλη τοῦ Ἰανουαρίου, πιστεύομεν δὲ ὅτι ἡ Τράπεζα θὰ δυνηθῇ ν' ἀρχίσῃ νὰ λειτουργῇ ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς Φεβρουαρίου. Ὅπως βλέπετε, τὸ ζήτημα τοῦ κτιρίου ἔχει λυθῇ καὶ μάλιστα ἔχει λυθῇ μεγαλοπρεπέστατα διὰ οἰκοδομήματος μὲ ὅλας τὰς νεωτέρας τεχνικὰς ἐγκαταστάσεις, διότι ἠδυνήθημεν νὰ ἐπωφεληθῶμεν ὅλων ἐκείνων τῶν τελευταίων σχετικῶν ἐφευρέσεων εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο.

Τὸ ὀνομαστικὸν κεφάλαιον τῆς Τραπέζης θὰ εἶνε πενήκοντα ἑκατομμύρια χαρτίνων Τουρκικῶν λιρῶν, ἢ, ἀκριβέστερον, πέντε ἑκατομμύρια χρυσῶν Τουρκικῶν λιρῶν. Τὸ ἥμισυ τοῦ κεφαλαίου τούτου θὰ προμηθεύσῃ ἡ Κυβέρνησις, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ θὰ ἐξευρεθῇ διὰ δημοσίου ἐγγραφῆς εἰς τὰς Τουρκικὰς Τραπέζας καὶ τὰ Τουρκικὰ ἱδρύματα. Ὡς ἀντελήφθητε, εἰς τὰ χρηματοκιβώτια τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἔχομεν ἤδη ἓν πρῶτον μεταλλικὸν ἀπόθεμα ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου λιρῶν Τουρκικῶν, ἢ περίπου. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπαρτίζεται ἀπὸ 750.000 περίπου Τουρκικὰς χρυσᾶς λίρας, ἰσοτίμου εἰς χρυσᾶ ρούβλια, τὰ ὁποῖα ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις μᾶς διεβίβασε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ μας πολέμου, καὶ ἀπὸ ἓν ἄλλο ποσὸν ἡμίσεος περίπου ἑκατομμυρίου χρυσῶν Τουρκικῶν λιρῶν, εἰς Τουρκικὰς λίρας, ναπολεόντια καὶ χρυσᾶς στερλίνας, ποὺ εὑρίσκονται εἰς τὰ χρηματοκιβώτια τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπέζης τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὰ ὁποῖα ἐκομίσαμεν ἐδῶ, ἀφοῦ ἐπληρώσαμεν εἰς τὴν Τράπεζαν αὐτὴν ἓν χρέος εἰς χαρτίνας Τουρκικὰς λίρας, καλυπτόμενον ἀπὸ τὸν χρυσὸν αὐτόν, καὶ τὸ ὁποῖον εἴχομεν συνάψει μετ' αὐτῆς. Ἡ Κυβέρνησις ἐξησφάλισεν ἐπίσης ἓν ποσὸν εἰς χρυσόν — εἰς στερλίνας ἰδίως — τὸ ὁποῖον θὰ ἀπαρτίσῃ ὁμοίως μέρος τοῦ κεφαλαίου τῆς νέας Τραπέζης. Ἐπὶ πλέον, ἐλπίζομεν, ὅτι αἱ Τουρκικαὶ Τράπεζαι καὶ οἱ ἐμπορικοὶ Τουρκικοὶ οἶκοι θὰ ἐγγραφοῦν προθύμως διὰ μεγάλα ποσά, οὕτως ὥστε νὰ συμπληρωθῇ εὐκόλως τὸ κεφάλαιον.

Ὁπωσδήποτε, φρονοῦμεν, ὅτι τὸ κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἤδη, εἶνε ἀρκετὸν διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Τραπέζης, τοὐλάχιστον κατὰ τὰς ἀρχάς της. Ἡ νέα Τράπεζα δὲν θὰ ἔχῃ δοσοληψίας μετ' ἰδιωτῶν, ἀλλὰ θὰ χρησιμεύῃ ἀποκλειστικῶς ὡς ταμεῖον συγκεντρωτικὸν ὅλων τῶν εἰσπράξεων τοῦ Θησαυροφυλακίου, ταυτοχρόνως δὲ θὰ δέχεται τὰ ἀποθέματα τῶν Τουρκικῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν μεγάλων πιστωτικῶν ἱδρυμάτων. Πλὴν τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ κεντρικοῦ καταστήματος, θὰ ἔχῃ καθ' ὅλην τὴν Τουρκίαν μόνον τρία ἢ τέσσαρα ὑποκαταστήματα, ὡς ἐκ τούτου δὲ τὰ ἔξοδά της θὰ εἶνε πολὺ περιωρισμένα. Ὁπωσδήποτε, δὲν θὰ δεχθῶμεν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Κρατικῆς Τραπέζης καμμίαν συνδρομὴν τοῦ ξένου κεφαλαίου, ὅπως δὲν θὰ ὑπάρξῃ καμμία ξένη ἐπιρροὴ εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Τραπέζης καὶ κανεὶς ξένος ὑπάλληλος. Ἡ Τράπεζα θὰ εἶνε Τουρκικὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον, κατὰ τὴν συγκρότησιν καὶ κατὰ τὴν διεύθυνσιν. Ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀπόφασίς μας εἶνε σαφεστάτη καὶ ὁριστική.

Ἠρώτησα τὸν Τεβφὶκ Ρουσδὴ βέην ἐὰν πιστεύῃ ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ σταθεροποιηθῇ τὸ Τουρκικὸν νόμισμα:

—Τὸ πιστεύομεν βεβαίως. Καὶ θὰ μᾶς εἶνε τοῦτο τόσον εὐκολότερον, ὅσον τὸ ποσὸν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας μας δὲν εἶνε ὑπερβολικὸν καὶ τὸ νόμισμά μας δὲν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον κερδοσκοπίας εἰς ξένας χρηματαγορὰς, ὥστε νὰ φοβώμεθα οἱανδήποτε ἐπίθεσιν ἐκ μέρους ξένου τινὸς ἐχθρικοῦ ὁμίλου, ὅπως συνέβη, πρό τινων ἐτῶν, μὲ τὸ γραμόφωνο. Μὲ τὸν νέον μας τελωνειακὸν νόμον, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἰσοσκελίσωμεν τὸ οἰκονομικόν μας ἰσοζύγιον, ἀφ' ἑτέρου δὲ θ' ἀναθέσωμεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Κρατικὴν Τράπεζαν τὴν πώλησιν ξένου συναλλάγματος, ἰοῦ' ὅπερ θὰ συνεπιφέρῃ αὐξησιν ὅσον τὸ ἰσοζύγιον μεταξὺ τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν διαφειλομένων ἐκ τῶν ὑστέρων τὰς πρὸς αὐτὴν ὑποχρεώσεις μας —ἐπὶ τῇ βάσει νέου ὑποχρεώσεις μας —ἐπὶ τῇ βάσει νέου ὑπολογισμοῦ ὁ ὁποῖος ἔγινε εἰς τὴν Χάγην— καὶ ἐξευρέθη τὸ ἰσοζύγιον μεταξὺ τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν διαιωμάτων της ἐκ τῶν ἐπανορθώσεων. Παρέμειναν ἐκκρεμεῖς τὸ ζήτημα τῶν πολεμικῶν μας ζημιῶν καὶ τῶν προνομιούχων ἐπανορθώσεων μας διὰ τὰς ζημίας τοῦ ἐμπορικοῦ μας ναυτικοῦ, τὸ ὁποῖον σχεδὸν εἶχε καταστραφῇ πρὶν εἰσέλθῃ ἡ Ἑλλὰς εἰσέλθῃ εἰς τὸν πόλεμον.

Ἡ συνθήκη τῆς εἰρήνης μᾶς ἀνεγνώρισε τὸ δικαίωμα τοῦτο, συνέστησε τὸ ἓν Παρισίοις ἐδρεῦον ἑλληνογερμανικὸν δικαστήριον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὀλλανδοῦ νομομαθοῦς κ. Ἄσσερ, καὶ ὥρισεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς δικαιοῦται νὰ εἰσπράξῃ τὰ ποσὰ πρὸς ἀποζημίωσίν της, διὰ προαφαιρέσεως ἐκ τῶν γερμανικῶν ἐπανορθώσεων. Πῶς θὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰσπραξις ὅσων τὸ δυνατὸν μικροτέρας; Θὰ ἦτο ἄδικον διὰ τοὺς δικαιούχους, οἱ ὁποῖοι οἱοιδήποτε καὶ ἂν εἶνε, ἀντιπροσωπεύουν ἓν τοὐτοις ἕνα τῶν σπουδαιοτέρων παραγόντων τοῦ ἐθνικοῦ μας πλούτου. Ὁ κ. Ἰωάννης Πολίτης φαίνεται ὅτι ἐπέτυχε τὴν καταβολὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἑνὸς συνολικοῦ ποσοῦ 19 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων πρὸς ἀποζημίωσιν μέρους τῶν δικαιούχων ἐφοπλιστῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν πρόκειται βέβαια νὰ καταβάλῃ ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀμέσως, ἡ ἀρνούμενη καὶ αὐτὴν τὴν ἐτησίαν δόσιν τῶν 12.500.000 χρυσῶν μάρκων. Τὸ ποσὸν τῶν 19 ἑκατομμυρίων τὸ ἐξεῦρον οἱ Σύμμαχοι ἐκ τῶν ἀπὸ τριετίας κατατιθεμένων εἰς ἀμερικανικὴν Τράπεζαν τμημάτων βουλγαρικῶν ἐπανορθώσεων. Οἱ Σύμμαχοι δὲν εἶχον ἀκόμη συμφωνήσει, μετὰ τὴν διάσκεψιν τοῦ Σπᾶ, περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς μεταξὺ των, τῶν βουλγαρικῶν ἐπανορθώσεων. Καὶ τοιουτοτρόπως ἐσχηματίσθη ἓν Ἀμερικῇ ἡ παρακαταθήκη αὕτη μὲ τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ Ἑλλάς.

Δύο παρατηρήσεις πρέπει νὰ γίνουν εἰς τὸ σημεῖον αὐτό: Πρῶτον ὅτι τὸ ποσὸν τῶν 19 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων θὰ ἱκανοποιήσῃ τοὺς Ἕλληνας ἐφοπλιστὰς ὑπὲρ τῶν ὁποίων ἔχουν ἐκδοθῇ ἀποφάσεις τοῦ μικτοῦ δικαστηρίου τῶν Παρισίων. Τὸ ποσὸν μάλιστα φαίνεται ὡσὰν νὰ ἔχῃ ὁρισθῇ ἐπίτηδες, διότι τόσα εἶνε περίπου καὶ τὰ ἐπιδικασθέντα ποσά. Ἤμποροῦν λοιπὸν νὰ εἰπῇ κανεὶς ὅτι περὶ αὐτῶν ἐφρόντισεν ἰδιαιτέρως ἡ κυβέρνησις.

Δεύτερον ὅτι, ἡ Ἑλλὰς εἰσπράττουσα τὸ ποσὸν τῶν 19 ἑκατομμυρίων χρυσῶν μάρκων θὰ δώσῃ εἰς τοὺς Συμμάχους ἐξόφλησιν ὅλων τῶν ἀπαιτήσεων τῶν δικαιούχων Ἑλλήνων, ἀπαιτήσεων ὁπολογισθεισῶν εἰς 80 ἑκατομμύρια χρυσᾶ μάρκα καὶ ἐχουσῶν ἐν τῇ συνθήκῃ τὸ πλεονέκτημα τῆς εἰσπράξεως ἐκ προαφαιρέσεως ἐκ τῶν ἐπανορθώσεων.

Τί θ' ἀπογίνουν οἱ δικαιοῦχοι τῶν ὁποίων αἱ δίκαι ἐκκρεμοῦν πρὸ τοῦ μικτοῦ δικαστηρίου, καίτοι ἐκδικασθεῖσαι πρὸ ἐτῶν περίπου, χωρὶς νὰ εὐαρεστῆται ὁ πρόεδρος κ. Ἄσσερ νὰ ἐκδώσῃ τὰς ἀποφάσεις του; Οἱ μισοὶ θὰ πληρωθοῦν ἀμέσως καὶ οἱ ἄλλοι μισοὶ θὰ τὰ λάβουν εἰς δόσεις.

Πρὸ τῆς καταφανοῦς αὐτῆς ἀδικίας, ἡ κυβέρνησις σκέπτεται νὰ εἰσπράξῃ τὰ 19 ἑκατομμύρια, νὰ δώσῃ ἐξόφλησιν διὰ τὰ 80 καὶ τὰ ἄλλα τὰν πολεμοπαθῶν, καὶ νὰ κατανείμῃ εἰς δόσεις καὶ αὐτὴ τὰς ἀποζημιώσεις, μὲ τὸ σχετικὸν παζάρευμα καὶ τοὺς διαφόρους συμβιβασμούς.

Ἐὰν τοιοῦτον τι συμβῇ, δὲν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς σοβαρότητος τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. "Οσον ἀφορᾷ τὰς προσεχεῖς διαπραγματεύσεις τῆς Χάγης, ἡ τροπὴ τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἡ βουλγαρικὴ πείσμων ἄρνησις τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐτησίας δόσεως τῶν 12.500.000 καὶ ἡ ἄρνησις τῆς Οὐγγαρίας θὰ προκαλέσουν βιαίας συζητήσεις εἰς τὴν προσεχῆ διάσκεψιν. Τὰ γαλλοϊταλικὰ συμφέροντα εἰς τὰ Βαλκάνια ἀφυπνίσθησαν. Ἡ Ἰταλία δυσανασχετεῖ διότι ἡ Γαλλία ἠθέλησε νὰ μειώσῃ τὴν ἰταλικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς Σόφιας καὶ ὁ κ. Μπούρωφ ἀκούει ὅσα δὲν ἤκουσε ποτὲ ἐν μέσῳ τοῦ φασιστικοῦ Τύπου. Ἡ Βουλγαρία θὰ παίξῃ τὸ παιγνίδι τῶν μεγάλων ἐπιρροῶν εἰς τὴν Χάγην. Ὁ Ἕλλην πρωθυπουργὸς δὲν φαίνεται ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ ἀπουσιάσῃ.

Ν. ΓΙΟΚΑΡΙΝΗΣ

Εἰς τὴν 4ην σελίδα

Τὸ νέον μυθιστόρημα τῆς «Πρωΐας»

Ἀλ. Κουαρὶν

"Ἡ Ζάμη"

ΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΜΑΣ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΕΝΩ ΟΙ ΣΥΜΜΑΧΟΙ ΜΑΣ ΣΒΥΝΟΥΝ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΑΦΑΙΡΕΣΕΩΣ

Η ΕΛΛΑΣ ΑΝΕΛΑΒΕ ΝΑ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΤΗΣ ΚΑΙ ΝΑ ΔΩΣΗ ΕΞΟΦΛΗΣΙΝ ΔΙ' ΟΛΑΣ ΤΩΝ ΤΑΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.—ΘΑ ΤΟΥΣ ΠΛΗΡΩΣΗ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ ΜΙΚΡΑΣ ΚΑΙ ΜΕ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΥΣ, ΕΝΩ ΕΔΙΚΑΙΟΥΝΤΟ ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΩΝ ΕΥΝΟΙΩΝ

Εἶνε ἐξηκριβωμένον ὅτι ἡ ἐν Παρισίοις συνεδριάσασα ὑποεπιτροπὴ τῶν ἀνατολικῶν ἐπανορθώσεων ἐδικαίωσε τὰς ἑλληνικὰς ἀξιώσεις ὅπως εἶχον αὗται διατυπωθῇ ἐν Χάγῃ ὑπὸ τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ πρὸς τοὺς Συμμάχους, καὶ ὅπως ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ὑπεστηρίχθησαν ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάννου Πολίτου. Ἡ Ἑλλὰς ἐπέτυχε νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀπαίτησίς της ὡς δόγμα ὑπὸ τῶν μεγάλων κρατῶν ὅτι δὲν πρέπει νὰ πληρώσῃ ἄλλων κρατῶν ὅτι δὲν πρέπει νὰ πληρώσῃ ἀ

Η ΠΡΩΪΑ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Μονον αι ἐντυποι ἀποδείξεις πληρωμῆς αι ὑφέρουσι τὴν ἐσφραγισμένην ὑπὸ τῶν κ. κ. Δημ. Χαλικιᾶ ἢ Ἐμμ. Περτινιὰ καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἐπιφορτίσεως εἶναι ἔγκυροι. Ἀπαιτεῖτε ἀλλὰ ἀποδείξεις, ἃς καὶ ἐντυποι ταυτότητα ἔχουν τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἀντιπρόσωπον ἀνὰ χεῖρας.

ΟΙ ΑΓΡΟΤΑΙ ΛΑΡΙΣΣΗΣ

Οἱ ὑγρότατοι Λαρίσσης διὰ τῆς συστατικῆς των ἐνώσεως τῶν ἐπὶ βαμβακοπαραγωγῶν τῆς ἐπαρχίας των ἐπιχειρήσεων καὶ ἀποτροπὴν ἔργων τῆς Κάϊνγκσιον καὶ Κόμπανυ (Κ. Ἀβραμίδης) ἐπὶ τῶν ἐκτάσεων τῶν ἀγροτῶν. Ἡ τὴν τοιαύτην ἐνοφλὴν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀποτροπὴν ἔργων τῆς Κάϊνγκσιον, ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ τῆς ἐπὶ τῶν ἐκτάσεων τῶν ἀγροτῶν, οἵτινες ὀφείλουν τὰ 2/10 τὰ ἐδάφη των, ὅπως ἀποφεύγουν κατὰ 10 ἑκατοστὰ τῶν ἐδαφῶν κατὰ τὰς ἐφορίας. Ἐφορίας ἡ ὑποίαν ἀπαιτεῖται ἡ ὑποίαν ἀπαιτεῖται ἡ ὑποίαν ἀπαιτεῖται

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΤΑ ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕΝΑ ΥΠΟ ΤΟΥ Γ' Σ. ΑΝΤΑΛΛΑΞΙΜΑ ΕΛΑΦΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ενανθρίζει ο Θεσσαλικός ο γενικός διευθυντής της γεωργίας κ. Καφαντάρης μετά του συνδυασμένου κατεπείγοντος τελεσθέν εξωκοινοτικόν κ. κ. Μελιγγούσσου και Παπαδοπούλου. Εν σχέσει μι τὸ ζήτημα των διεκδικουμένων δια τοῦ Γ' Σώματος Στρατού γαιών, παρατηρούμεθα ὅτι τοῦτο διανοείται κατὰ τρόπον ἐσφαλμένον τὸ σχετικὸν προβολικὸν διὰ τῆς διενέξεως συγχύσεως δι καταχειστῶν καὶ θὰ ἐναγορεύσῃ ἐπὶ ἀναιρετικῶν.

Το ζήτημα τοῦτο, ἀναγκαῖ λε ποιεῖται λόγοι καὶ τῆς ἀμωδοῦς ἐκτάσεως τῶν ἐμπραγμάτων ἀποτελεσμάτων τῶν ἀποφάσεων.

—Οι δότεγοι της Θεσσαλονίκης

Κατὰ κυριολεξίαν ἐξ ἀπόπληξις ἐπέπεσεν ἐπὶ τῶν προγραμμάτων ολογενειῶν διαφανειῶν τὸ ἐπ' ἀριθ. 13 διάγραμμα τῆς 3ης Δεκεμβρίου ἐλλιπὲς παρὲκ ἐνὸς παρεκκλησίου εἰς τὴν Διεύθυνσιν Πυροσβεστικῶν Υπηρεσιῶν κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιτροπείας τοῦ ἐν λόγω ὑπουργείου ἀπεδόθησαν ἀπολύτως ἀπὸ ὅσης ἐπιτροπείας ἐπὶ τῆς ἐπιτροπείας τῆς στυγνῆς κατάρρευσης. Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἐνδιαφέρεται ἀπὸ τὴν ἐκδίκησιν ἐνόχων καὶ τοὺς κατὰ τῶν ἐνόχων δικαστηρίων.

—Η χρεωνὶ συνέλευσις τῆς Νέας Σμύρνης

Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ ὁμωνύμου γυμνασίου Ἰωσὴφογλου ἐν Κ. Σμύρνῃ ἔγινε χθὲς τὴν πρωΐαν ἡ προγραμματισθεῖσα ἐκτάκτος συνέλευσις τῶν προσφύγων τῆς Νέας Σμύρνης, κατὰ πρόσκλησιν τῆς Ἑνώσεως τῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Ἑλλήνων ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων. Ἐν τῇ συνελεύσει ἐλήφθησαν ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταστάσεων καὶ τῶν ἐκλογικῶν τμημάτων τῆς Νέας Σμύρνης.

Εἰς τὴν συνέλευσιν παρέστησαν οἱ βουλευταὶ κ. κ. Ἀθ. Ἀθανασιάδης-Νόβας καὶ Ἀλ. Παπαδόπουλος, ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν κ. Ἀλ. Παπαναστασίου καὶ ἄλλοι πολιτικοὶ δικαστικοί.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΣ

Μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Η ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΜΗΤΡΩΩΝ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΤΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ

*Υπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Γεωργίας διεξάγεται καὶ κατ' αὐτὰς ἔρευνα περὶ τῆς διενεργείας τῶν ἐπὶ τοῦ ἐπιτροπείου καταρτισθεισῶν ἐπιτροπῶν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀκριβείας τῶν ἐπὶ τοῦ ταχτέρου, προκειμένου περὶ τῶν ἀπὸ τῶν προσέτων προσέρχονται ἐν ἀρχῇ ἡ ἐν τέλει τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιτροπείου ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῶν

ΠΡΩΪΑ ΩΡΑ 5Η

ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ Η ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΩΝ

ΕΤΕΛΕΙΩΣΕΝ ΗΔΗ Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΚΑΤΑΚΡΙΝΕΤΑΙ ΔΡΙΜΥΤΑΤΑ Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 15. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Τὸ ζήτημα τῶν ἐπανορθώσεων μετὰ τὴν ὑποβολὴν εἰς τὸν πρόεδρον τῆς Διασκέψεως τῆς Χάγης κ. Ζασπάρ τοῦ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν νεμομαθῶν καταρτισθέντος σχεδίου πρωτοκόλλου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου Γιούγκ, θεωρεῖται περαιωθὲν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς τεχνικῆς προκαταρκτικῆς ἐργασίας, ἀπομενούσης πλέον τῆς διπλωματικῆς μόνον ἐνεργείας διὰ τὴν ἄρσιν τῶν ἐκ τῆς στάσεως τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Βουλγαρίας προκυψασῶν δυσχερειῶν.

Αὔριον συνέρχονται ἐνταῦθα εἰς τελικὴν συνεδρίασιν οἱ εἰκονομικοὶ ἐμπειρογνώμονες.

ΔΡΙΜΥΤΑΤΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΓΚΩΒΑΙΝ

Ὁ κ. Γκωβαὶν σχολιάζων εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Συζητήσεων» τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτευχθέντα ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐπιτροπῶν ἀποτελέσματα, καταφέρεται δριμύτατα ἐναντίον τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας, διότι ἐξακολουθοῦν ν' ἀνθίστανται εἰς τὰς ληφθείσας ἀποφάσεις, ἐνῷ ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Γιουγκοσλαυία εἶναι πρόθυμοι νὰ ὑπακούσουν εἰς τὰς συστάσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων.

«Ἡ Βουλγαρία, γράφει, προσπαθεῖ νὰ ἐκμηδενίσῃ τὰς ὑποχρεώσεις της παζαρεύουσα συνεχῶς καὶ ἐπέτυχε παρὰ τῶν πιστωτῶν της σημαντικὰς ἐλαττώσεις, τὰς ὁποίας ἀπέκρυσεν ἐν τούτοις ὡς ὕβριν.

«Οἱ κ.κ. Μπρυὼν καὶ Μελλὼρ περιέρχονται διαρκῶς τὰς εὐρωπαϊκὰς πρωτευούσας διαμαρτυρόμενοι κατὰ τῶν ἀδαστάκτων δήθεν ἀπαιτήσεων τῆς Βουλγαρίας. Τώρα ἔφεραν τοὺς στεναγμούς των εἰς Παρισίους. Ἡ συμπεριφορὰ αὐτὴ τῆς Βουλγαρίας ἀποτελεῖ διεθνὲς σκάνδαλον.

«Παραλλήλως ὁ κ. Μπέτλεν, κυνικῶς ἐνεργῶν, ἀγωνίζεται νὰ κινητοποιήσῃ τὴν Οὐγγρικὴν Βουλὴν καὶ τὴν κοινὴν γνώμην ἐναντίον τῶν συμμαχικῶν πρετάσεων. Ἀλλὰ ἡ Μικρὰ Ἀντάντ εἶνε σήμερον εἴπερ ποτὲ ἄλλοτε ἡνωμένη καὶ δὲν θὰ ὑπογράψῃ τὸ σχέδιον Γιούγκ, πρὶν ἀποδεχθῇ τοῦτο ἡ Οὐγγαρία».

ΑΓΓΛΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗΝ ΤΟΥ κ. ΖΑΪΜΗ

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ΤΩΝ "ΤΑΪΜΣ,,

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 15. (Τοῦ ἀνταπεκριτοῦ μας).—Ὁ ἀγγλικὸς Τύπος ἀναγγέλλει ἐν ὀλίγοις τὴν ἐκλογὴν τοῦ κ. Ζαΐμη. Οἱ «Κυριακάτικοι Τάϊμς» ὑπὸ τοὺς τίτλους: «Καλύτεροι οἰωνοὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Δημοκρατίαν. Περιεδὸς συμφιλιώσεως» ἐγκρίνουν τὴν πολιτικὴν «τοῦ μετριοπαθοῦς, τοῦ σώφρονος καὶ νεμιμόφρενος κ. Ζαΐμη, τοῦ ὁποίου τὰ προσόντα εἶνε ἀναγκαιότερα διὰ τὴν νεαρὰν Δημοκρατίαν, ἀπὸ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐνεργητικότητα τοῦ κ. Καφαντάρη, χρησιμωτέρου εἰς τὴν Βουλήν».

Περαιτέρω οἱ «Κυριακάτικοι Τάϊμς» ἐξαίρουν τὴν ὁμαλότητα τῆς ἐξελίξεως τῶν γεγονότων ὡς προσθέτουσαν κῦρος εἰς τὴν Δημοκρατίαν καὶ παραχωροῦσαν τὸν τρόπον τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ κ. Γονατᾶ.

Τὴν ἐπιστροφὴν τῶν Λαϊκῶν βουλευτῶν εἰς τὰς Βουλὰς χαρακτηρίζουν ὡς εὐοίωνον ἔναρξιν τῆς προεδρίας τοῦ κ. Ζαΐμη καὶ ἐλπίζουν ὅτι ἡ καλὴ κοινοβουλευτικὴ συνεργασία θὰ βοηθήσῃ τὴν κρατικὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ τὴν πολιτικὴν ὁμαλότητα.

Ο ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ο κ. ΓΟΝΑΤΑΣ ΘΑ ΠΑΡΑΙΤΗΘΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΡΚΩΜΟΣΙΑΝ ΤΟΥ

Ο κ. ΣΟΦΟΥΛΗΣ ΔΕΝ ΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

Ὁ κ. Βενιζέλος, ἐπανελθὼν ἀργὰ τὴν νύκτα ἐκ τῆς ἐκδρομῆς του, θὰ συνεχίσῃ τὴν πρωΐαν σήμερον τὰς συνεννοήσεις του διὰ τὴν σύνθεσιν τῆς νέας κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας ἡ ὁρκωμοσία ἐχει ὁρισθῇ νὰ γίνῃ μέχρι τοῦ ἀπογεύματος ὥστε νὰ προλάβῃ αὐτὴ καὶ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

Κατὰ τὰς ὑπαρχούσας τὴν νύκτα πληροφορίας ὁ κ. Γονατᾶς θὰ ὁρκισθῇ μὲν σήμερον ὡς γενικὸς διοικητὴς Μακεδονίας διὰ τὴν «ἐκτέλεσιν ἀνειλημμένης ὑποχρεώσεως ἔναντι τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ» ἀλλὰ θὰ παραιτηθῇ ἀσφαλῶς ἐντὸς τῶν ἡμερῶν διὰ λόγους τοὺς ὁποίους θὰ ἀνακοινώσῃ καὶ δημοσίᾳ. Τῆς προθέσεως ταύτης τοῦ κ. Γονατᾶ φαίνεται ὅτι ἐχει λάβει γνῶσιν ὁ κ. Βενιζέλος. Καὶ ἐπὶ τῇ προόψει τῆς προσεχοῦς παραιτήσεως τοῦ κ. Γονατᾶ, ὁ τέως γενικὸς διοικητὴς Μακεδονίας κ. Κανναβός, συμμετέχων ἐπίσης εἰς τὴν νέαν κυβέρνησιν, θὰ ὁρκισθῇ καὶ θὰ μείνῃ ἐν αὐτῇ ὡς ὑπουργὸς ἄνευ χαρτοφυλακίου, μέχρις οὗ ὁ κ. Γονατᾶς ὑποδάλῃ τὴν παραίτησίν του, ὁπότε ὁ κ. Κανναβὸς θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν γενικὴν διοίκησιν Θεσσαλονίκης.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν κ. Σοφούλην, αἱ νυκτεριναὶ πληροφορίαι φέρουν αὐτὸν ὡς ἐπιμένοντα νὰ κρατήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν καὶ μὴ στέργοντα νὰ μεταπεθῇ ἐκ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Γερουσίαν ἀριστίνδην, ὁπότε καὶ θὰ ἐξελέγετο εἰς τὴν προεδρίαν τῆς δευτέρας.

Ἡ προκαθωρισμένη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας μεταβολὴ ἐνδέχεται νὰ γίνῃ ἀμέσως, τοῦ κ. Παπανδρέου ὁρκιζομένου αὐθημερὸν ὡς ὑπουργοῦ. Ὁ κ. Καραπαναγιώτης θὰ ἀναλάβῃ ἀσφαλῶς τὸ ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας.

Ἡ συνεδρία τῶν δύο νομοθετικῶν σωμάτων διὰ τὴν ἐκλογὴν δύο γερουσιαστῶν «ἀριστίνδην» εἰς πλήρωσιν τῶν χρευουσῶν ἕδρων θὰ ὁρισθῇ ἐντὸς τῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει τελικῆς ἀρνήσεως τοῦ κ. Σοφούλη, διὰ τὴν προεδρίαν τῆς Γερουσίας προορίζεται ὁ κ. Ρομάνος.

ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΕΝ ΕΞΕΓΕΡΣΕΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΜΗ ΑΥΞΗΣΙΝ ΤΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ

ΒΙΑΙΟΤΑΤΗ ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 15. (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).—Αἱ ὀργανώσεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων δημοσιεύουν προκήρυξιν τονίζουσαι ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐμπαίζει τοὺς ὑπαλλήλους αἰσχρότατα. Ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ κ.Λεληγιάννη λέγουσαι «καίτοι ὁ προϋπολογισμὸς ἔχει περίσσευμα δὲν ἀνεγράφη τὸ ποσὸν αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν. Τὰ περισσεύματα διασκορπίζονται εἰς ταξειδια καὶ πλουτισμὸν τῶν ἡμετέρων. Παραμείνατε δοῦλοι δημόσιοι ὑπάλληλοι ἵνα ἀκούσετε λόγους συμπαθείας τοῦ μεγάλου κυβερνήτου δώσαντος εἰς 40.000 ὑπαλλήλους ὅσα δαπανᾷ ὁ ἴδιος ἐτησίως διὰ προσωπικά του ἔξοδα. Ἑνωθῆτε μὲ τοὺς ἀγρότας καὶ τοὺς ἐργάτας καὶ ἀρίσατε τὰς ἐργασίας εἰς ὥραν ἐργάσιμον. Συγκεντρωθῆτε καὶ δείξητε τὴν δύναμίν σας».

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ὁμοσπονδίας συνερχόμενον θὰ καθορίσῃ τὰς συγκεντρώσεις.

Κατὰ τὴν σημερινὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θὰ καταθέσῃ τὸ καταρτισθὲν ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ σχέδιον νόμου περὶ διανομῆς ὑπὸ τύπον ἐκτάκτου ἐπιδόματος τῶν 80 ἑκατομμυρίων δραχμῶν εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Ἐπειδὴ δὲν θὰ καταστῇ ἡ ἔγκαιρος ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων, θὰ γίνῃ πρᾶξις τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐγκρίνουσα ὑπ' εὐθύνην τῆς Κυβερνήσεως τὴν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου διανομὴν τοῦ ἐκτάκτου ἐπιδόματος.

Ὑπὸ τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν κύκλων ἐτονίζετο καὶ πάλιν χθὲς ὅτι διὰ τῆς γενομένης ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν παρατείνεται ἡ μισθολογικὴ ἀνισότης μεταξὺ ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ὑπαλλήλων. Ἡ ἀνισότης αὕτη ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν κατανομὴν τῶν 80 ἑκατομμυρίων διὰ τῆς διατηρήσεως τῆς προνομιακῆς χορηγήσεως τῶν 3)16 εἰς ἕνα μέγα τμῆμα ὑπαλλήλων τῶν κεντρικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς ἀδίκου κατὰ ποσοστὸν διανομῆς τῶν 80 ἑκατομμυρίων.

Τὴν ἀποψίν των ταύτην στηρίζουν αἱ ὑπαλληλικαὶ ὀργανώσεις εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ κατώτεροι ὑπάλληλοι διὰ τοῦ ποσοστοῦ 70 ο)ο μόλις θὰ κατορθώσουν νὰ λάβουν περὶ τὰς 1000 δραχμάς, ἐνῷ οἱ ἀνώτεροι θὰ λάσουν τοὐλάχιστον ἀπὸ 1500 δραχμὰς καὶ ἄνω.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἐπιτείνει τὴν ἀνησυχίαν τοῦ δημοσιοϋπαλληλικοῦ κόσμου εἶνε ἡ δι' ἐπιδόματος καὶ οὐχὶ ἡ διὰ παγίας αὐξήσεως κατανομὴ τῶν 80 ἑκατομμυρίων. Οἱ ὑπάλληλοι δηλαδὴ φοβοῦνται, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν των καὶ σχετικὰς δηλώσεις τοῦ κ.Μαρῆ κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς προσεχοῦς οἰκονομικῆς χρήσεως, ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἀποφεύγεται ἡ κεβιέρωσις μιᾶς πραγματικῆς καταστάσεως ἡ ὁποία θὰ ὑπῆρχε μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν. Εἶνε δὲ ἐνδεχόμενον εἰς τὴν νέαν χρῆσιν νὰ μὴ ἀναγραφῇ τὸ ποσὸν τῶν 160 ἑκατομμυρίων.

Αἱ ὀργανώσεις δυσφοροῦν καὶ διὰ τὴν ἑβδομάδα μεθ' ἧς ἡ πανυπαλληλικὴ ἐπιτροπὴ προχωρεῖ εἰς τὸ ἀνατεθὲν αὐτῇ ἔργον, τὸ ὁποῖον, ὡς φρονοῦν, θὰ ἔπρεπεν ἤδη νὰ ἔχῃ τερματισθῇ.

Σχετικῶς πληροφορούμεθα ὅτι ὁ καταστατικὸς χάρτης τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ οἱ ὀργανισμοὶ τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν τῶν ὑπουργείων καὶ λοιπῶν ἄλλων κρατικῶν ὑπηρεσιῶν θὰ κατατεθῶσιν ἀμοῦ εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τὰς ἀρχὰς Φεβρουαρίου.

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ

Η ΕΝΤΥΠΩΣΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

Η ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΔΕΝ ΘΑ ΕΧΗ ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΩΜΑΛΙΩΝ ΠΡΟΚΑΛΕΙΤΑΙ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Εἰς τοὺς πολιτικοὺς κύκλους προεκάλεσε, γενικῶς ἔκπληξιν ἡ πρότασις — περὶ ἧς ἐγράψαμεν καὶ χθὲς— τοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς τὸν κ. Τσαλδάρην, κατὰ τὴν τελευταίαν ἰδιαιτέραν συνομιλίαν των εἰς τὸ «Πτὶ Παλαί», διὰ τὴν ἐνέργειαν δημοψηφίσματος ἐπὶ τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος. Οἱ περισσότεροι τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν θεωροῦν τὴν πρότασιν ταύτην, τουλάχιστον ὡς ἄσκοπον. Καὶ κατὰ τὴν γενικωτέραν δὲ ἐντύπωσιν, εἰς τὴν πρότασιν δὲν πρόκειται νὰ δοθῇ οὐδεμία πρακτικὴ συνέχεια.

Εἶνε, ἀφ' ἑτέρου, ἀπολύτως ἀνακριβὲς τὸ γραφέν εἰς χθεσινὰς κυβερνητικὰς ἐφημερίδας ὅτι ὁ κ. Τσαλδάρης ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀπαντήσῃ εἰδικώτερον εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Βενιζέλου. Ὄχι μόνον οὐδεμίαν τοιαύτην ὑποχρέωσιν ἀνέλαβεν ὁ ἡγέτης τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ἀλλ' οὐδ' εἰς ἀνακοίνωσιν, οἱανδήποτε, προέβη περὶ τῶν συζητηθέντων κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν του συνομιλίαν μετὰ τοῦ κ. Βενιζέλου, μὲ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ταῦτα δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἀποληξοῦν εἰς πρακτικὰ συμπεράσματα.

ΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ

Κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας πληροφορίας μας, —ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐποίων καὶ πρὸ τετραημέρου ἐγράψαμεν ὅσα περὶ τῆς ὁμαλῆς ἐξελίξεως τῶν πολιτικῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς κοινοβουλευτικῆς διαδοχῆς τῆς σημερινῆς καταστάσεως συνεζητήθησαν μεταξὺ τῶν κ. κ. Βενιζέλου καὶ Τσαλδάρη,— αἱ ἐπὶ τῆς πρωθυπουργικῆς πρετάσεως ἀντιλήψεις τῶν Λαϊκῶν κύκλων, τὰς ὁποίας δὲν παρέλειψε νὰ τονίσῃ ἰδιαιτέρως ὁ ἡγέτης τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος πρὸς τὸν κ. πρωθυπουργὸν κατὰ τὴν τελευταίαν συνομιλίαν των, δύνανται νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἑξῆς:

Κίνδυνοι ἀνωμαλιῶν ἀπὸ μέρους τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος, ὡς ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ πολιτειακοῦ ἀντιλήψεων αὐτοῦ, οὔτε ὑπῆρξαν οὔτε ὑπάρχουν. Ὅ,τι ἀποτελεῖ ἀνωμαλίαν, καὶ δημιουργεῖ τὸν φόβον περὶ μὴ ὁμαλῆς διαδοχῆς τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως ἀνευθύνων παραγόντων, εἶνε τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὴ αὕτη ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀμφισβητεῖ τὰς διαθέσεις τῶν παραγόντων αὐτῶν, καθ' ἅ ὁ ἴδιος ὁ κ. πρωθυπουργὸς εἰς τὴν πρὸς τὸν κ. Τσαλδάρην ἐπιστολήν του διὰ τὸ ζήτημα Γονατᾶ ἀνωμολόγησε. Διὰ τῶν ἐκδηλώσεων δὲ τούτων, ὡς ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Βενιζέλου, ἡ Κυβέρνησις περίπου ἀναγνωρίζει εἰς τοὺς ἀνευθύνους παράγοντας καὶ ὑποθάλλει εἰς αὐτοὺς τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἔχουν δικαίωμα ἐπεμβάσεως διὰ τὴν ρύθμισιν ζητημάτων διὰ τὰ ὁποῖα ἀποκλειστικῶς ἁρμόδιος ν' ἀποφανθῇ εἶνε ὁ κυρίαρχος λαός, καὶ οἱ ἐντελεδόχει αὐτοῦ πολιτικοί, καὶ μόνον αὐτοί.

ΠΩΣ ΕΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΘΗ Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὁ κ. Βενιζέλος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντικρούσῃ εἰμὴ διὰ τῆς δικαιολογίας ὅτι ἡ περικοπὴ τῆς ἐπιστολῆς του ἡ ἀφορῶσα τοὺς κινδύνους ἐπεμβάσεων τῶν ἀνευθύνων παραγόντων εἰς τὴν πολιτικὴν ἀπετέλει ἁπλῆν διαπίστωσιν ὑφισταμένης καταστάσεως. Ἐδικαιολόγησε δέ, καὶ προσθέτως, ὁ κ. Βενιζέλος τὰς διαθέσεις τῶν ἀνευθύνων πρὸς ἐπέμβασιν, λέγων ὅτι ἐπιφυλάξεων τὰς ὁποίας τὸ Λαϊκὸν κόμμα διατηρεῖ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς καθιερώσεως τοῦ πολιτεύματος—διὰ τὴν περίπτωσιν, ἐννοεῖται, καθ' ἣν τὸ κόμμα τοῦτο ἐκαλεῖτο νὰ διαδεχθῇ τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν. Ἀκριδῶς δὲ διὰ νὰ δώσῃ, ὡς εἶπεν, εἰς τὸ Λαϊκὸν κόμμα τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἄρῃ τὰς ἐπιφυλάξεις του, ἐξασφαλίζον τὴν ἐνδεχομένην διαδοχήν του ἐν τῇ Κυβερνήσει κατὰ τρόπον ὁμαλόν, ὁ κ. Βενιζέλος ἐπρότεινεν εἰς τὸν κ. Τσαλδάρην τὴν ἐνέργειαν δημοψηφίσματος.

ΟΥΔΕΙΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΩΜΑΛΙΩΝ

Κατὰ τὰς συναφεῖς ἀντιλήψεις τῶν Λαϊκῶν κύκλων, ἡ ὅλη μέχρι τοῦδε πολιτεία τοῦ Λαϊκοῦ κόμματος ἀφαιρεῖ πᾶν ἴχνος σοβαρότητος ἀπὸ τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν τοῦτο, ἐρχόμενον εἰς τὴν ἀρχήν, νὰ προκαλέσῃ ἀνωμαλίας, ὡς ἐκ τῶν ἐπιφυλάξεών του διὰ τὸν τρόπον τῆς καθιερώσεως τοῦ πολιτεύματος, καὶ νὰ διακόψῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὴν ὁμαλὴν συνέχειαν τῆς κοινοβουλευτικῆς ζωῆς, ὑπὲρ τῆς ὁποίας καὶ διὰ θυσιῶν,, εἰς τὸ πρόσφατον παρελθόν, ἠγωνίσθη καὶ ἀγωνίζεται ὑπὲρ πᾶν ἄλλο κόμμα.

ΔΙΑΨΕΥΣΙΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ κ. ΤΣΑΛΔΑΡΗ

Παρεκλήθημεν ὑπὸ τοῦ κ. Τσαλδάρη νὰ δηλώσωμεν ὅτι αἱ εἰς ἐσπερινὴν κυβερνητικὴν ἐφημερίδα ἐμφανιζόμεναι ὡς δηλώσεις του ἐν σχέσει πρὸς τὴν πρότασιν περὶ δημοψηφίσματος οὐδέποτε ἐγένοντο. Ὁ κ. Τσαλδάρης, ἄλλωστε, πιστεύει ἐν πεποιθήσει ὅτι ὑπάρχουν σήμερον πολλὰ ἄλλα, μᾶλλον φλέγοντα προβλήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀποκλειστικῶς θὰ ἐπρεπε νὰ ἀσχολῆται ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία.

ΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΗΓΩΝ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Ἐκ τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν οἱ κ.κ. Παπαναστασίου, Ζαβιτσιάνος καὶ Καφαντάρης κατέκριναν ἀπροκαλύπτως τὴν πρότασιν τοῦ κ. Βενιζέλου περὶ ἐνεργείας νέου δημοψηφίσματος διὰ τὸ πολιτειακόν.

Εἰδικῶς ὁ κ. Παπαναστασίου ἐχαρακτήρισε τὴν πρότασιν ὡς «ἀντισυνταγματικὴν, δηλαδὴ ἐπαναστατικὴν καὶ ἐπιζημίαν.

«Εἶνε ἀληθὲς, λέγει, ὅτι κατὰ Μάϊον τοῦ 1927 ἐπὶ Οἰκουμενικῆς Κυβερνήσεως ἐπροτάθη ἐκ μέρους ἡμῶν τῶν δημοκρατικῶν εἰς τὸ Λαϊκὸν κόμμα ἡ ἐνέργεια δημοψηφίσματος, ἀλλὰ τότε εὑρισκόμεθα περὶ τὸ τέλος τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος καὶ ἡ Συντακτικὴ Βουλὴ ἐδικαιοῦτο νὰ θέσῃ πρὸς κύρωσιν ὑπὸ τὴν ψῆφον τοῦ λαοῦ ἢ τὸ σύνολον ὅλων τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἢ ὡρισμένας μόνον διατάξεις ἀφορώσας τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος. Ἀλλ' οἱ Λαϊκοὶ δὲν ἐδέχθησαν τὴν πρότασιν καὶ οὕτως ἐψηφίσθη τελικῶς τὸ Σύνταγμα καὶ ἐδημοσιεύθη καὶ ἰσχύει, ἀποκλεισθείσης κάθε δυνατότητος ἐνεργείας νέου δημοψηφίσματος.

Τὸ Σύνταγμα εἰς τὸ ἄρθρον 125 ἐπιτρέπει τὴν ἐνέργειαν δημοψηφίσματος πρὸς μεταρρύθμισιν ἐχι τῶν θεμελιωδῶν, τῶν ἀφορωσῶν δηλαδὴ εἰς τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος, διατάξεων αὐτοῦ, ἀλλὰ τῶν μὴ θεμελιωδῶν. Καὶ τοῦτο μετὰ πάροδον πενταετίας ἀπὸ τῆς ψηφίσεως τοῦ Συντάγματος καὶ ὑπὸ ὡρισμένας περιοριστικὰς προϋποθέσεις καὶ μετ' ἀπόφασιν εἰδικὴν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, λαμβανομένην μὲ πλειοψηφίαν τῶν 3)5.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἐνέργεια νέου δημοψηφίσματος διὰ τὴν μορφὴν τοῦ πολιτεύματος ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἀντισυνταγματικὴν, μὴ δυναμένην νὰ νομιμοποιηθῇ διότι προτείνεται ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, οὐδὲν πρὸς τοῦτο ἔχοντα δικαίωμα. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, τοῦ ὁποίου κύριον καθῆκον εἶνε νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος, θὰ ἀντετάσσετο πρῶτος, ἐὰν ἡ χρεία τὸ ἐκάλει, κατὰ τῆς ἰδέας τῆς ἐνεργείας νέου δημοψηφίσματος.

Ἐὰν θέλωμεν πραγματικὴν ὁμαλότητα πολιτικοῦ βίου, πρέπει νὰ μάθωμεν νὰ εὐλαβούμεθα τὸ Σύνταγμα, πρὸ παντός. Ἡ ἰδέα ὅμως τῆς ἐνεργείας νέου δημοψηφίσματος εἶνε καὶ ἐπιδλαβὴς, διότι, ἐὰν ἡμεῖς οἱ δημοκρατικοὶ ἐθεωροῦμεν θεμιτὴν τὴν ἐνέργειαν νέου δημοψηφίσματος σήμερον, ὁπότε ἔχομεν ἐξησφαλισμένην τὴν πλειοψηφίαν ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν μας, θὰ ἐδίδομεν τὸ δικαίωμα εἰς τὰ ἀντιδημοκρατικὰ κόμματα νὰ ἀξιώσουν καὶ νὰ ἐπιδάλουν τὴν ἐνέργειαν δημοψηφίσματος, ἐὰν ποτὲ αὐτὰ ἰσχυμάτιζον κυδέρνησιν. Καὶ ὅσον καὶ ἂν τοῦτο εἶνε ἀπίθανον, πάντως ἡ ἰδέα τῆς δυνατότητος τῆς ἐνεργείας νέου δημοψηφίσματος θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διατήρησιν μιᾶς ἀνησυχίας διὰ τὴν σταθερότητα τῆς πολιτειακῆς καταστάσεως.»

Ο κ. ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ

Ὁ ἡγέτης τῆς «Πολιτικῆς Προοδευτικῆς Ἑνώσεως» ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς:

«Ζήτημα πολιτευμάτος, δὲν ὑπάρχει· διότι ἐκτὸς τοῦ πρώτου Δημοψηφίσματος, αἱ ἐκλογαὶ τοῦ 1926 καὶ ἰδίως αἱ τοῦ 1928 ἀπετέλεσαν ἔμμεσα δημοψηφίσματα ἐπικυρώσαντα τὸ πρῶτον. Ἡ ἐπανάληψις δὲ ἑνὸς Δημοψηφίσματος, θὰ ἦτο ἄσκοπος, διότι οὔτε κἂν θὰ μετέβαλλε τὴν κατάστασιν. Τὸ ζήτημα εἶνε μᾶλλον πολιτικὸν· οἱ σημερινοὶ βασιλόφρονες εἶνε τοιοῦτοι, διότι εἶνε ἀντιδενιζελικοί, ὅπως θὰ ἦσαν δημοκρατικοί, ἐὰν τυχὸν ὁ κ. Βενιζέλος ἦτο βασιλόφρων. Καὶ τὸ μόνον ποὺ θὰ εἶχε νὰ κερδίσῃ ἡ χώρα ἐκ τῆς ἀνακινήσεως τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος, θὰ ἦτο νὰ συρθῇ ἀσκόπως ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν της εἰς μίαν περίοδον — ἔστω καὶ μικρὰν — ἀμφιδολιῶν καὶ ἀνωμαλιῶν. Κατὰ συνέπειαν θεωρῶ ἀστοχωτάτην ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀνακίνησιν τοιούτου ζητήματος κατὰ τὴν παροῦσαν στιγμήν».

Ο κ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ

Ὁ ἡγέτης τῶν Προοδευτικῶν κ. Καφαντάρης, ὑπέμνησε σχετικῶς, ὅτι καὶ ἐπὶ Οἰκουμενικῆς κατ' ἐπανάληψιν προτάσεν ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶν κομμάτων ἡ ἐνέργεια δημοψηφίσματος, τὸ ὁποῖον, λέγει, «θὰ εἶχεν ὡς ἀναπόφευκτον συνέπειαν, ὄχι βεβαίως τὴν κύρωσιν τοῦ πολιτεύματος, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου διὰ σειρᾶς ἐτυμηγοριῶν του ἀπεφάνθη ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ἀλλὰ τὴν πλήρη καὶ ἀμέσως ν' ἀποφανθῇ εἶνε ὁ κυρίαρχος λαός, καὶ οἱ ἐντελεδόχει αὐτοῦ πολιτικοί, καὶ μόνον αὐτοί.

ΠΩΣ ΕΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΘΗ Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὁ